

minna-bladet

Nummer 2/13, oktober 2013

minna 25 år

I augusti 1988 undertecknades stiftelseurkunden för minna som då kallades AAG – Alternativ till Abort i Göteborg. Maria Olsson som varit anställd i verksamheten sedan 1991 ger en resumé och några reflektioner om denna livskraftiga, omstridda och älskade 25-åring

... tidens gång ...

Det finns studier av hur vi människor uppfattar tid. Hur den, i olika åldrar, upplevda tiden kan relateras till den faktiska tiden. Lillpojken som gått ut första klass beskriver sitt första sommarlov som evighetslångt medan hans farmor undrar hur åtta veckor bara kan försvinna utan att hon "hunnit med någonting".

Är 25 år i en organisations liv en "lång" tid? "Ja, det är länge, men knappast någon hög ålder på en kvinna.

Om jag får vara frisk och fortsätta arbeta, som kurator på minna-mottagningen, fram till pensioneringen, kommer jag att ha verkat här i nästan halva mitt liv. Det blir många år, men de "känns" inte långa!

Här är några glimtar ur minna-historien:

AAG-tiden (1988-1994)

I augusti 1988 undertecknades "stiftelseurkunden" om att bilda AAG. Stiftare var Johan och Anne Holmdahl, Göran och Kristina Brengesjö samt Rune och Katrina Imberg.

Det som ledde fram till detta var att en grupp entusiaster hade ordnat studiedagar för vårdpersonal och andra intresserade, kring abortproblematiken och kvinnans utsatthet och ensamhet i val-situationen; "Abort eller inte?" Samtal och studier skapade en längtan efter "att göra något konkret". I slutet av åttiotalet fanns en stundtals hätsk abortdebatt. Den var polariserad och i vissa fall högljudd. Aborttalen steg dramatiskt och det fanns orsak att fundera kring huruvida alla aborter verkligen var kvinnans eget beslut eller om det saknades alternativt stöd i form av praktiska insatser.

En stödförening till stiftelsen AAG bildades med Rune Imberg som ordförande, och fick genom rekommendationer från bl a professor Lars Hamberger på Sahlgrenska ett projektanslag från Gbgs kommun för att starta en verksamhet för att praktiskt stötta kvinnor, som övervägde abort, kände tveksamhet till en graviditet eller var oense med sin partner.

I två små samtalsrum på Storgatan öppnades den första mottagningen med inspiration från Alternativ till Abort i Norge. "Norge" byttes ut mot "Göteborg"

och namnet blev AAG. Johan Holmdahl tog vid som ordförande senhösten 1989.

Kristina Brengesjö hade skrivit sin examensuppsats på Socialhögskolan om AAN och blev mottagningens första kurator. Efter ett år anställdes Kerstin Ekdahl, som assistent.

Starten får anses trevande vad gäller antal gravida, som sökte kontakt, trots annonskampanj på spåravnar och i dagspressen, men sakta men säkert började kvinnor höra av sig. Birgit Alexandersson, barnmorska och föreståndare för Majornas MVC, engagerade sig och rekommenderade blivande ensamstående mammor att söka sig till AAG. Birgit efterträdde Johan Holmdahl, som föreningens ordförande och kom under sin tid i föreningen att betyda mycket för den ideologiska inriktningen

Själv anställdes jag i maj 1991 och arbetade ihop med Kerstin Ekdahl i ung ett och ett halvt år. Vi ordnade bl a det första sommarlägret för ensamstående mammor och deras barn. Ett ambitiöst upp-lägg med många frivilliga medarbetare.

De första åren i AAG präglades av pionjärande och en ständig diskussion kring målsättning och inriktning. Ett ihärdigt ifrågasättande, från både höger och vänster, tröttade och förlamade oss stundom. Så här i efterhand kan man vara efterklok och konstatera att om vi bara haft ett annat namn hade kanske vägen varit enklare att gå. Samtidigt har åtminstone jag lärt mig hur simpelt debattklimatet kan vara i vårt land. Hur liten viljan är att problematisera och hur enkelt det är att etikettera och avfärda den, som vill ifrågasätta det som anses vara den rådande uppfattningen. Vi blir än i denna dag av en del benämnda "abortmotståndare" - och det vet ju alla att det är föraktliga människor... Att ena dagen möta människor, som inte ville lyssna på vad vi sa och kallade oss religiösa fundamentalister och nästa dag träffa kristna företrädare, som raljerade över att vi skulle vara alltför liberala, gjorde att det blev tvunget att fundera över hur den väg skulle se ut, som slingrade fram mellan dessa båda diken.

Jag vill hävda att det är mötena med dem, som sökt sig till mottagningen, som format både oss och verksamheten. Framförallt kvinnornas vånda och tveksamhet, ensamhet och utsatthet då de stått med ett positivt graviditetsbesked, som inte upplevts så. Alla de, som ångrat aborter de känt sig pressade att

göra – i strid mot abortlagstiftningen – för någon annans skull. Alla dessa kämpande, stolta, glada, utsatta och trötta ensamstående mammor. Frustrerade, arga, ledsna, besvikna män/pappor. Och alla barnen! De som mot alla odds kommit till oss. Som inte alltid får ett lätt liv även om vi ofta har fnissat och undrat; ”Vem i allsindar är det, som så gärna vill bli till?”

En riksförening; AAS bildades 1989 med medlemsföreningar från hela landet. Stadsmissionen planerade att starta en verksamhet för ensamstående mammor, men kyrkonämnden beslutade att ge anslag till en tjänst på AAG istället eftersom vår verksamhet redan fanns. Biskopsmötet gav Sv Kyrkans stift och församlingar en rekommendation att stötta AAS' verksamhet då man menade att vi representerar den syn i abortfrågan, som man vill stötta; En omsorgssyn och inte en opinionsbildande eller agiterande.

Våren 1992 hade vi kontakt med tillräckligt många gravida för att starta den första väntabarngruppen. De barnen fyllde alltså nyss 21 år!

Under sommaren samma år flyttade vi till lokalen på Västergatan och fick ett oerhört förmånligt kontrakt. Ett avtal, som stod sig i 18 år och som räddade vår ekonomi under de följande åren. Vem kan hyra 130m² i centrala Göteborg för 4 500kr/mån år ut och år in? Fantastiskt!

Starten blev emellertid lite sorglig. Vid det första sammanträdet i den nya lokalen hade vi fått besked om att såväl kommunen som kyrkan mer eller mindre tänkte dra in sina anslag och personalen sades upp!

Hösten 1992 var en plåga. Skulle vi oförtrutet fortsätta bedriva verksamheten och hoppas att pengarna plötsligt skulle strömma in? Skulle vi säga upp den nya lokalen, söka nya arbeten och lägga ner alltsammans? Till jul fick vi ingen lön, men efter skicklig politisk kohandel (Per Landgren (kd)) visste vi att vi 1993 skulle få ett nytt stort projektanslag, som åtminstone kunde räcka i två år. Alltså fortsatte vi! Denna händelse var avgörande – hade vi inte fått det anslaget betvivlar jag att det funnits någon mottagning i dag.

Under dessa första år hände saker, som om jag inte varit med om dem, förmodligen skulle ha svårt att tro på. Journalister kom på fejkade abortsamtal, utrustade med bandspelare i väskan! Var syftet med AAG att försöka övertala kvinnor att inte göra abort? Vid ett tillfälle ringde en journalist och bad om ursäkt; hon hade ju inte funnit något att rapportera och skämdes över sitt beteende. Hur försvarslös är man inte i en samtalssituation? Den som går från besöket kan ju faktiskt påstå att precis vad som helst sagts, om det passar hennes syften.

När en reporter från Tvs Västnytt intervjuat mig sa han: ”Jag förstår inte vad jag skall göra med det här – det här är väl inget konstigt, det låter ju jättebra!” Med den synen på vad som är värt att berätta om så blev det inget reportage.

... maia-mottagningen (1994-1998)

Mycket av det ifrågasättande, som vi möttes av var kopplat till vårt namn. ”Det finns bara ett alternativ till abort!”, menade man. Vi rådbåkade våra hjärnor och diskuterade det ena förslaget efter det andra utan att komma fram till något vi alla kunde omfatta. 1994 var vi på en AAS-sammankomst i Uppsala. Pater Erwin Bischofberger, ledamot av statens medicinsketiska råd, föreläste om människovärdet i livets början och slut. Han talade om det maieutiska förhållningssättet, som har sin grund hos Sokrates. Tanken är att den, som har ett bekymmer själv skall komma fram till lösningen på problemet genom att den som samtalar med henne ställer frågor. Ordet maieutik härstammar från Sokrates mamma

Maia, som var barnmorska, ordet maia betyder dessutom också ”förlösa ur en kris” och ”liten mamma”. ”Men, men kan vi inte heta det!” utbrast Mona Sandstedt, barnmorska, då timanställd i Göteborg. Och så blev det! Så glada vi var över vårt nya namn. Så roligt det var att förklara innebörden av det och så lätt ”våra” mammor tog det till sig! Att ”gå” på maia-mottagningen var betydligt lättare än att gå på AAG...

Göteborgs kommun omorganiserade och alla frivillig-organisationer kom att tillhöra stadsdelsnämnden i Lundby. Nya handläggare, nya politiker och ett nytt namn; Vi kom med i kommunens budget. Ryktet om vad vi faktiskt gjorde började sprida sig och vi blev mer och mer respekterade. Verksamheten växte, fler och fler sökte sig till oss. När det inte längre handlade om att överleva från dag till dag utan att istället kunna planera mer långsiktigt kom arbetet att präglas av ett lugn och en kontinuitet, som gav resultat.

... minna-mottagningen (1998-)

En söndag 1998 kom det ett brev till mottagningen med ett hot om stämning. Det var en advokat, som på uppdrag av en privatpraktiserande barnmorska i Skåne krävde att vi skulle byta namn. När vi tog namnet ”maia” hade vi fått reda på att en organisation utan vinstintressen inte kan köpa sitt namn och därigenom ”skydda” det. Vad vi inte visste var att man hade kunnat köpa ”bilden” av namnet genom att registrera sin logga hos Patent- och registreringsverket. Nu hade denna barnmorska köpt namnet maia och om vi inte bytte namn skulle hon alltså stämma oss för varumärkesintrång. Stor sorg och förstämning – tar det aldrig slut?

Barnmorskans Eva Edvardsson, som då var engagerad i riksföreningen och timanställd i Gbg, plockade fram en namn-bok och letade på M. minna!! Ordet kan se ut som ”maia” i logotypen. Fortnyskt namn som betyder ”kärlek” och ”omtanke”. Det kändes som om det gick över en natt. Det var med sorg vi släppte vårt fina namn och under en period var förvirringen stor; ”Vad heter ni egentligen?”

Ett fint minne från den här tiden är det gensvar vi fick på en namninsamling vi gjorde och skickade till Socialdepartementet 1999. Flera mammor hade påpekat det orättvisa i att de sk ”pappadagarna” i samband med barns födelse endast kunde tas ut av den biologiska pappan. En ensamstående mamma behöver väl lika mycket hjälp, som en gift när hon kommer hem från BB! Mona Sahlin, som var socialminister, svarade att det skulle vara oförenligt med riksdagens övergripande jämställdhetsmål att möjliggöra för andra personer än pappan att ta ut de här dagarna. Tidningar besökte mottagningen och gjorde reportage om mammorna och plötsligt fick vi oväntad hjälp; riksdagsledamoten Cecilia Magnusson (m) från Göteborg besökte oss och talade med mammorna. Jag minns inte hur många motioner hon skrev eller hur många år det tog innan riksdagen ÄNTLIGEN beslutade som minna-mammorna ville, men till sist gick förslaget igenom. Den här händelsen skakade om flera mammors politiska världsbild. Själv bekräftades jag i min övertygelse om att mycket inte är som det ser ut.

2001 anställdes Ulrika Karpefors, som kurator på halvtid. Tillsammans fick vi, fram till i våras, med trygg kontinuitet driva och utveckla mottagningens vardagsarbete.

Vi har nästan varje år haft 8 väntabarn-, och 8 mammabarn-grupper. Öppet hus en gång i veckan. Nästan 500 enskilda samtal/år. Lägger varje sommar. När jag summerar borde det vara mellan 1200 och 1300 mammor, som gått i våra grupper sedan 1991. Så många mammor, så många barn!

En viktig faktor, som bidragit till det lugn, som trots allt präglat mottagningen de senaste åren är den uthållighet och trohet, som visats av styrelseledamöterna. De flesta låter sig väljas om år efter år och flera har 15 år eller mer i styrelsen! De barnmorskor, som undervisar i de förlossningsförberedande grupperna har nästan varit med lika länge. Och vår uppskattade barnläkare; Zeibrant Thörn, som ideellt träffat SAMTLIGA mammor sedan 1991!! Ovärderligt.

Tryggheten vi uppnått i ekonomin! Vi är nu med i budgeten för såväl Göteborgs kommun, VG-regionen och Gbgs stift.

Även om de senaste 15 åren har inte varit lika omvälvande som de första tio, hände det plötsligt något, som hotade att stjälpa oss över ända. Två veckor före jul 2009 ”upptäckte” banken att minna

häftade i skuld till personalens pensionskonton och bostadsrättsföreningen vi hyrde vår lokal av meddelade samtidigt att vi p g a stambyte hade några veckor på oss att finna en ny...Skulle vi vara tvungna att säga upp Ulrika? En oväntad stor gåva räddade ekonomin och genom kontakter fick vi reda på att Metodisternas Överås skulle omvandlas till ”Ett hus i människans tjänst”. I februari 2010 flyttade vi in på Överås och där hoppas vi få stanna tills vi själva väljer något annat. Dessa veckor var en påminnelse om att inte ta någonting för givet.

Framtiden?

Hur kommer de närmsta åren att gestalta sig? Jag har lärt mig att då det gäller minnamottagningen vet man aldrig i förväg vad som skall hända.

Vi har precis timanställt en manlig medarbetare; Psykoterapeuten Krister Edwards. Till honom kan vi hänvisa de män, som kommer till mottagningen och är frustrerade över att de antingen blir pappor eller inte blir det.

Kurator Annika Liljeberg efterträder Ulrika Karpefors på halvtidstjänsten.

Själv håller jag på att avsluta ett två-årigt projekt; ”Var är min pappa?”. Hur kan man som mamma tala med sitt barn kring det svåra; att barnets pappa valt att inte ha någon kontakt med det. Under hösten kommer två böcker att tryckas, varav en med mina och ett antal minnamammors erfarenheter, och en bilderbok att läsa för barnen.

Det finns hur mycket som helst att utveckla och göra bättre. De senaste åren har jag alltmer kommit att intressera mig för hur man på djupet hjälper en kvinna att bearbeta en abort, som fortsätter att göra sig påmind. Bl a detta vill jag utveckla.

Min dröm är att vi skall fortsätta vara en röst för den gravida kvinnans rätt, inte bara att göra abort, utan att faktiskt våga föda sitt barn om det är det hon vill. Kring den ensamstående mammans situation finns det många förbättringar att verka för. Kring synen på mannens ansvar för sin sexualitet finns det mycket att reflektera kring. Det saknas inte utmaningar!!

Kanske kommer det i framtiden också att finnas utrymme för att skriva HELA minnas historia. Det skulle i så fall kunna bli ett belysande samtidsdokument!

Maria Olsson – på minna sedan 1991

En titt i minna-almanackan hösten 2013

20/8	25 år sedan stiftelseurkunden för minna, Göteborg undertecknades
9/9	Mamma-barn-grupp startar med Maria O och Annika L
2/10	Vänta-barn-grupp startar med Christina L och Annika L
3/10	Öppet Hus på ”Stallet” startar för terminen. Småbarnsmusiken likaså. 13.00 – 15.00
16/11	25-årsfestligheter! Se separat information!

Ny medarbetare – Annika Liljeberg

Annika Liljeberg arbetar sedan 1 september 2013 halvtid som kurator på minna-mottagningen, och efterträder därmed Ulrika Karpefors som gått till nya arbetsuppgifter efter 12 uppskattade år på minna. Här får vi en kort presentation av Annika

Hej!

Jag heter Annika Liljeberg och arbetar sedan 1:e september som kurator på minna-mottagningen! Efter att först ha utbildat mig till arkeolog och arbetat som det på olika platser skolade jag om mig. Kombinationen av månadslånga vistelser hemifrån och familj med små barn hemma, blev för svår i längden. Så ett stort intresse för människor och människovårdande arbeten resulterade i att jag istället utbildade mig till socionom och så småningom även till instruktör i Spädbarnsmassage! Sedan 2005 har jag arbetat som kurator. Det är ett karriärbyte jag aldrig ångrat. Ingen dag är den andra lik. Det har varit spännande, svårt, utmanande och roligt!

För tillfället är jag bosatt i centrala Göteborg tillsammans med min man, våra tre livliga barn samt en av barnens kusiner. Vardagen snurrar allsomoftast på i bra fart, men när tillfälle ges är vi gärna ute i naturen och jag tycker om både att träna och handarbete.

Som kurator här på minna-mottagningen ser jag fram emot att få vara en del i ett omväxlande och spännande arbete. Jag är väldigt glad över att få vara här och hoppas på många fina möten!

Varma hälsningar från

Annika Liljeberg

Inbjudan till födelsedagskalas!!

Nu är det 25 år sedan minna-mottagningen i Göteborg började sin verksamhet. Vi bjuder in till en "minnenas afton" där vi vänder oss till styrelsemedlemmar, frivilliga medarbetare, stödmedlemmar – ja du som på olika sätt stöttat eller intresserat dig för verksamheten. Denna "minnenas afton" går av stapeln lördagen den 16 november klockan 18.00 på Överås. Buffén kostar 100 kronor. Anmälan senast den 8 november till goteborg@minna.nu, eller FaceBook "minna 25 år – jubileumsbuffé"

På förmiddagen denna dag 11.00 – 14.00 anordnas ett Öppet Hus som vänder sig till "Alla tiders minna-mammor" och deras barn. Detta går av stapeln i Örgryte församlingshem.

Anmälan till FaceBook "Alla tiders minna-mammor – minna-mottagningen 25 år" eller mail goteborg@minna.nu

Styrelsen för minna - Göteborg

Nina Hedner, ordf.	031 - 20 00 01
Anders Henoeh, vice ordf.	031 - 20 19 82
Kerstin Hillerström, sekr.	031 - 795 02 32
Annica Holmstén	031 - 795 37 47
Christina Lernbrink	031 - 86 46 73
Christina Swartling	031 - 27 44 66
Lennart Björklund	031 - 16 83 55
Lena Sagman, suppl.	031 - 99 41 41
Johanna Björklund, suppl.	076 - 631 31 15
Åsa Roberg, suppl.	0739 - 77 37 39

minna-mottagningen

Överås, Danska Vägen 20, 412 66 GÖTEBORG, Spårv. 5 hpl "Bäckeliden"

Tele: 031 - 82 66 11, fax: 031 - 82 66 12, Postgiro: 429 38 60 -5

Kuratorer: Maria Olsson, Annika Liljeberg, Krister Ewards

Barnmorskor: Christina Lernbrink, Agneta Lindholm, Rose-Marie Sädås, Katarina Heed

web: www.minna.nu

E-mail: goteborg@minna.nu

Facebook-grupper: "minna-mottagningen i Göteborg", "minna-mammor"
